

Jerzy J. Kolarzowski

"Postkomunizm i polityka. Próba opisu", Jadwiga Staniszkis, Gdańsk 2001 : [recenzja]

Nowa Krytyka 14, 396

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kontrkultury przetoczyły się dwie wielkie rewolucje – obyczajowa rewolucja seksualna oraz ciągle jeszcze trwająca rewolucja w naszym podejściu do narkotyków.

Europa Środkowa

Claudio Magris: *Mikrokosmosy*. Przekład J. Ugniewska i A. Osmólska-Mętrak. Czytelnik, Warszawa 2002, seria Pejzaże kultury. Włoski eseista, znany polskiemu czytelnikowi z książki *Dunaj* i małych form drukowanych w „Zeszytach Literackich”, opisuje rodzinny Triest. Snuje refleksje nad przeszłością, tragizmem wojny, wielkością i banałem, miłością i przyrodą. Magris jest znakomitym stylistą, wrażliwym i czułym obserwatorem czyniącym z eseistyki obszar ścierania się monumentu i miniatury, fresku i niedokończonego scenariusza filmowego. Wybitny obserwator, nagrodzony za swoją twórczość wieloma europejskimi prestiżowymi nagrodami.

Jadwiga Staniszkis: *Postkomunizm i polityka. Próba opisu*. Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2001, seria Idee. Autorka ogłasza koniec pierwszej fazy transformacji ustrojowej jako etapu przejściowego i początek nowego etapu – tworzenia „politycznego kapitalizmu”. Walorem książki jest szczegółowe opisanie kryzysu w Rosji. Autorka porównuje procesy kapitalizacji w Chinach z tymi, które mają miejsce w Rosji oraz tłumaczy, dlaczego kapitalizm chiński ma większe możliwości transformacyjne.

Jurij Andruchowycz: *Ostatnie terytorium. Eseje o Ukrainie*. Przekład O. Hnatiuk, K. Kotyńska, L. Stefanowska. Wyd. Czarne, Wołowiec 2002, seria Europa Środkowa. Smutny obraz Ukrainy jako śmietnika, postindustrialnej pustki przypominającej wizję z filmów Tarkowskiego oraz towarzyszący temu wszystkiemu odór alkoholu i marzenie o ucieczce, o wyjeździe, o wybawieniu i innej ojczyźnie.

Nostalgia. Eseje o tęsknocie za komunizmem. Pod red. F. Modrzejewskiego i M. Sznajderman. Wyd. Czarne, Wołowiec 2002. Autorami są: F. Lubonja, J. Trenkner, Th. Brussig, M. Ivaškevičius, J. Andruchowycz, P. Sauter, S. Popescu, P. Smoleński, M.M. Šimečka, V. Žák, B. Nóvé, A. Debeljak, D. Ugrešić, S. Boym. W polityce i kulturze, w twórczości artystycznej i badaniach opinii publicznej w świecie idei i wartości coraz wyraźniej daje o sobie znać NOSTALGIA za poprzednią epoką realnego socjalizmu. Subiektywny i z konieczności selektywny obraz środkowo-europejskiej tożsamości w czasach zmiany.